

DOKTORAVHANDLINGER

Molekylære subtyper og overlevelse ved brystkreft

Molekylær subtyping av brystkreft gir prognostisk informasjon for svulster av histopatologisk grad 2.

Hvert år rammes omtrent 3 000 kvinner i Norge av brystkreft, og over 600 dør av sykdommen. Brystkreft er en gruppe sykdommer med forskjellige forløp. Målsettingen med dette prosjektet var bedre klassifisering av brystkreft i prognostiske grupper og gjennom det bidra til mer målrettet behandling.

I mitt doktorarbeid ble 909 brystkreftsvulster klassifisert etter histopatologisk type og grad og videre i seks molekylære subtyper ved hjelp av markører påvist ved immunhistokjemi og in situ-hybridisering. Svulstene kom fra kvinner født mellom 1886 og 1928 som fikk brystkreft i perioden 1961–2008. Disse kvinnene fikk lite eller ingen tilleggsbehandling etter kirurgi. De ble fulgt til utgangen av 2010. Vi gjorde overlevelsesanalyser der ulike faktorer med betydning for prognosen ble undersøkt.

Vi fant forskjeller i overlevelse for de

ulike molekylære subtypene, men disse forskjellene var bare til stede for svulster av histopatologisk grad 2 og kun de første fem årene etter diagnosetidspunktet. Vi sammenliknet også overlevelsen for de to vanligste histopatologiske typene. Vi fant at prognosen for lobulær brystkreft grad 2 var dårligere enn prognosen for duktal brystkreft grad 2, men sammenliknbar med prognosen for duktal grad 3.

Brystkreftsvulster av histopatologisk grad 2 er en svært heterogen gruppe når det gjelder utfall, og våre funn danner grunnlag for en videre inndeling av prognostisk verdi. I tillegg ser det ut til at ulike markører kan gi ulik informasjon for de forskjellige histopatologiske typene.

Monica Jernberg Engstrøm
monica.j.engstrom@ntnu.no

Monica Jernberg Engstrøm. Foto: Jørn Ove Sæternes

Disputas

Monica Jernberg Engstrøm disputerte for ph.d.-graden ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 13.3. 2015. Tittelen på avhandlingen er *Molecular subtypes and survival in a historic cohort of women with breast cancer*.

Uforklarte lidelser, sykefravær og allmennlegene

Allmennleger kan bidra til å motvirke ytterligere marginalisering for sykmeldte pasienter med medisinsk uforklarte symptomer og plager, som for eksempel fibromyalgi og kronisk utmattelsesyndrom (CFS/ME).

Hovedårsaken til sykefravær i Norge er uspesifikke helseplager og medisinsk uforklarte symptomer og plager (MUPS). Allmennlegene utsteder rundt 80% av alle sykmeldinger. Målsettingen for mitt doktorarbeid var å utvikle ny kunnskap om pasienter med slike uforklarte plager og deres sykefravær, med særlig vekt på allmennlegens rolle.

Avhandlingen min bygger på tre prosjekter med ulike studiedesigner. Vi gjennomførte en systematisk oversikt av foreliggende empirisk forskning om medisinsk uforklarte symptomer og plager og sykefravær. Deretter gjennomførte vi en kartleggingsstudie av 526 pasienter med vedvarende uspesifikke helseplager i norsk allmennpraksis, etterfulgt av en fokusgruppestudie med til sammen 12 pasienter som hadde vært langtidssykmeldt på grunn av ulike MUPS-tilstander.

Vi fant at personer med vedvarende medisinsk uforklarte symptomer og plager er blant de mest hyppig forekommende pasientgrupper i norsk allmennpraksis. Ingen intervensjonsstudier i allmennpraksis har imidlertid kunnet påvirke sykefraværet. Disse pasientene er en heterogen gruppe når det gjelder demografi, psykiatrisk komorbiditet og yrkesdelaktelse. Allmennlegenes hyppigste tiltak i konsultasjonen er støttesamtaler.

Funnene våre viser at stereotypisering av denne pasientgruppen er grunnløs. Allmennlegen kan ha en støttende rolle for langtidssykmeldte med medisinsk uforklarte symptomer og plager for å motvirke ytterligere marginalisering.

Aase Aamland
aase.aamland@gmail.com

Aase Aamland. Foto: Ida Bjørkås

Disputas

Aase Aamland disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen 16.1. 2015. Tittelen på avhandlingen er *Medisinsk uforklarte plager og symptomer (MUPS) og sykefravær. Allmennlegens rolle*.